

FRENDE SKADEFORSIKRING AS

Rapport om solvens og finansiell stilling

Pilar 3 – mars 2020

Innhold

A. Virksomhet og resultater	4
A.1 Virksomhet	4
A.2 Forsikringsresultat	4
A.3 Investeringsresultat	5
A.4 Resultat fra øvrig virksomhet	5
A.5 Andre opplysninger	5
B. System for risikostyring og internkontroll	6
B.1 Generelle opplysninger om systemet for risikostyring og internkontroll	6
B.2 Krav til egnethet.....	9
B.3 Risikostyringssystemet, herunder egenvurderingen av risiko og solvens	9
B.4 Internkontrollsystem	12
B.5 Internrevisjonsfunksjon	12
B.6 Aktuarfunksjon	13
B.7 Utkontraktering	13
B.8 Andre opplysninger	13
C. Risikoprofil.....	14
C.1 Forsikringsrisiko	14
C.2 Markedsrisiko	14
C.3 Kredittrisiko	15
C.4 Likviditetsrisiko	15
C.5 Operasjonell risiko	15
C.6 Andre vesentlige risikoer	16
C.7 Andre opplysninger	16
D. Verdsetting for solvensformål.....	17
D.1 Eiendeler	17
D.2 Forsikringstekniske avsetninger.....	17
D.3 Andre forpliktelser	19
D.4 Alternative verdsettingsmetoder	19
D.5 Andre opplysninger	19
E. Kapitalforvaltning	20
E.1 Ansvarlig kapital	20
E.2 Solvenskapitalkrav og minstekapitalkrav.....	20
E.3 Bruk av den durasjonsbaserte undermodulen for aksjerisiko ved beregningen av solvenskapitalkravet ..	22
E.4 Forskjeller mellom standardformelen og benyttede interne modeller.....	22
E.5 Manglende oppfyllelse av minstekapitalkravet og manglende oppfyllelse av solvenskapitalkravet	22
E.6 Andre opplysninger	22
Vedlegg: Kvantitativ del	23

Innledning

Finansforetaksloven stiller krav om offentliggjøring av finansiell informasjon (Pilar 3). Krav til innholdet i rapporten er spesifisert i vedlegg til forskrift om utfyllende regler til Solvens II-forskriften.

Sammendrag

Konsernet Frende Forsikring består av morselskapet Frende Holding AS som forvalter eierskapet i de heleide datterselskapene Frende Skadeforsikring AS og Frende Livsforsikring AS. Frende Holding AS eies av 15 frittstående sparebanker.

Forsikringsvirksomhetene drives fra konsernets hovedkontor i finanshuset Jonsvoll i Bergen, men er basert på distribusjon gjennom eierbankenes omfattende kontornettverk i sine respektive geografiske nedslagsfelt, via egne salgssentre i franchisekanalen, og via elektronisk distribusjon gjennom eierbankene, partnere og frende.no.

Frende Skadeforsikring AS er heleid datter av Frende Holding AS, daglig leder er Tor Olav Langeland.

Som forsikringsselskap er vi eksponert for en rekke finansielle risikoer. På kort sikt er den største risikoen at de økonomiske tapene vi dekker for våre kunder blir større enn ventet. Deretter kommer risikoen for tap som følge av uventede svingninger i finansmarkedene. Disse risikoene er styrt gjennom en disiplinert forsikringsstrategi og en moderat investeringsfilosofi.

Vi er også eksponert for en forretningsmessig risiko der hyppige endringer i markedet, regulatoriske endringer og økt konkurranse gjør det viktig at vi er i stand til å respondere på endringer i omgivelsene. Frende har klart seg godt i konkurransen og satser videre på gode digitale løsninger for å tilfredsstille kundenes økte forventninger. Den største forretningsmessige risikoen er nå lønnsomheten innen privatmarkedet som har vært preget av mange værrelaterte skader og økte utbetalinger til bil- og husforsikringer. Vi har satt i gang en rekke strategiske tiltak som skal bedre lønnsomheten.

Solvensmarginen i Frende Skade er 165 %. Etter foreslått utbytte er solvensmarginen 163 %.

Hovedtrekk 2019

- Bestandspremie 31.12.2019 er MNOK 2 111 (1 993), en vekst på 6 %.
- Resultat før skatt for året MNOK 263 (9), totalresultat etter skatt MNOK 215 (1).
- Egenkapitalavkastning (ROE) etter skatt var 16,8% (0,1).
- Skadeprosent for egen regning for året 77,4% (81,5 %).
- Combined ratio var 96,2 % (100,5).
- Kostnadsprosent var 18,8 % (19,0).
- Finansavkastning var MNOK 188 (18), tilsvarende 6,1 % (0,7).

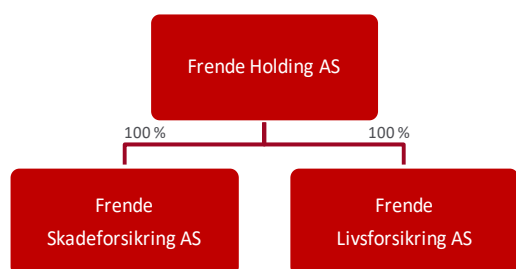
A. Virksomhet og resultater

A.1 Virksomhet

Frende Skadeforsikring AS er en del av Frende Forsikring som omfatter livsforsikringer og skadeforsikringer i Norge. Det tas ingen aktiv risiko i morselskapet ut over eierskapet i Frende Liv og Frende Skade.

Frende Skadeforsikring AS selger skadeforsikringer til privatmarkedet, i tillegg til næringslivsprodukter primært rettet mot små- og mellomstore bedrifter.

Frende Forsikring eies av 15 frittstående sparebanker hvor fordelingen fremgår av tabellen nedenfor.

	Antall aksjer	Andel
Sparebanken Vest	2 684 911	39,7 %
Sparebanken Sør	1 364 844	20,2 %
Sparebanken Øst	891 491	13,2 %
Sparebanken Sogn og Fjordane	676 000	10,0 %
Helgeland Sparebank	532 365	7,9 %
Sparekillingsbanken	110 760	1,6 %
Haugesund Sparebank	104 580	1,5 %
Skudenes & Aakra Sparebank	74 529	1,1 %
Flekkefjord Sparebank	60 482	0,9 %
Fana Sparebank	56 321	0,8 %
Søgne og Greipstad Sparebank	54 173	0,8 %
Voss Sparebank	48 982	0,7 %
Lillesand Sparebank	39 771	0,6 %
Luster Sparebank	36 763	0,5 %
Etne Sparebank	24 028	0,4 %
	6 760 000	100 %

Frende Forsikring er under tilsyn av Finanstilsynet¹. PWC² reviderer årsregnskapene for foretakene i konsernet.

A.2 Forsikringsresultat

Premieinntekter

Selskapet hadde i 2019 brutto forfalt premie på MNOK 2 101,7 som er en vekst på 7 % fra MNOK 1 966,7 i 2018. Opptjent premie for egen regning var MNOK 2 024,1.

Erstatningskostnader

Erstatningskostnader for egen regning var MNOK 1 566,6. Dette gir en skadeprosent for egen regning på 77,4 mot 81,5 i 2018. Brutto skadeprosent er i 2019 76,2 mot 80,5 foregående år. Totalt er andelen av storskader i 2019 på nivå med fjoråret, sett i forhold til premienivået. Den positive utviklingen i skadeprosenten er vesentlig relatert til god utvikling i frekvensskader. Dette er en effekt av kraftig fokus på tegningsretningslinjer med bedret systemstøtte, samt bedret svikdetekteringsverktøy. I tillegg til økt fokus på rett prising av risiko.

¹ Finanstilsynet, Revierstredet 3, Postboks 1187 Sentrum 0107 Oslo

² PricewaterhouseCoopers AS, Sandviksbodene 2A, Postboks 3984 – Sandviken, NO – 5835 Bergen

Solvens II – bransjer	Brutto				Netto			
	31.12.2019		31.12.2018		31.12.2019		31.12.2018	
	Opptjent premie	Erstatningskostnader	Opptjent premie	Erstatningskostnader	Opptjent premie	Erstatningskostnader	Opptjent premie	Erstatningskostnader
Forsikring mot inntektstap	36,0	33,3	33,9	26,0	35,7	33,3	33,5	26,0
Yrskadeforsikring	48,4	44,8	45,2	34,4	48,0	35,7	44,8	33,7
Motorvognforsikring – ansvar	336,0	239,4	312,8	222,5	332,0	239,9	309,0	218,4
Motorvognforsikring – øvrig	587,3	465,3	521,7	447,3	580,3	465,4	527,3	447,2
Forsikring mot brann og annen skade på eiendom	833,5	623,1	771,2	627,0	820,2	624,0	746,7	629,3
Ansvarsforsikring	23,4	28,1	19,4	8,3	23,2	28,2	19,3	9,2
Assistanseforsikring	156,4	117,5	144,4	124,7	155,0	117,5	143,0	124,7
Forsikring mot diverse økonomisk tap	30,2	22,5	26,0	18,9	29,7	22,6	25,6	18,9
Total	2 051,2	1 574,0	1 874,6	1 509,1	2 024,1	1 566,6	1 849,1	1 507,4

Tabell 1: Tabellen viser brutto opptjent premie og brutto erstatningskostnader per Solvens II-bransje. Beløp er oppgitt i MNOK.

A.3 Investeringsresultat

Frende sin kapitalforvaltning er fokusert på diversifisering og moderat risiko. Plasseringsmidlene ved utgangen av 2019 er fordelt på 58,1% i renteportefølje, 16,7 % i obligasjoner holdt til forfall, 9,5 % i aksjefond, 4,7 % i høyrente obligasjoner og 11,0 % i eiendom. Kapitalforvaltningen anses med dette å ha en profil som er tilnærmet bransjepraksis.

Netto inntekter fra investeringer var MNOK 188 som tilsvarer en avkastning på 6,1 %. Herav var gjennomsnittlig avkastning på aksjer med 23,2 %, mens renter ga en positiv avkastning på 3,6 % og eiendom 7,7 %.

	Total investerings-avkastning	Total investerings-avkastning
	31.12.2019	31.12.2018
Norske aksjer	5,9	-2,7
Nordiske aksjer	17,4	-3,8
Globale aksjer	42,3	-18,5
Emerging Markets aksjer	2,2	-4,7
Sikring aksjer		-0,9
Aksjer totalt	67,8	-30,6
Eiendom	24,7	20,8
Norske omløpsobligasjoner	44,9	18,2
Norske lån & fordringer	16,1	12,1
Høyrente obligasjoner	13,0	0,2
Globale IG obligasjoner	20,8	-2,9
Renter totalt	95,5	27,6
Total avkastning per 31.12	188,0	18,1

Tabell 2: Tabellen viser avkastning fordelt på ulike aktivaklasser. Beløp er oppgitt i MNOK.

A.4 Resultat fra øvrig virksomhet

Forsikringsrelaterte driftskostnader var MNOK 380,8. Kostnadsprosenten er 18,8 i 2019 mot 19,0 i 2018. Kostnadsvekst i 2019 er vesentlig knyttet til økte ressurser for satsning innen effektivisering og automatisering av driften, samt utvikling av digitaliserte kundeprosesser. Salgskostnader i forhold til opptjent premie er stabilisert gjennom året, som følge av vridning til større andel av premievekst via bank. Det er tatt ekstraordinære kostnader på MNOK 8 i forbindelse med endring i distribusjonsstrategi gjennom 2019. Antall ansatte er økt fra 191 til 208. Årsverk er økt fra 163 til 179.

Selskapet har ingen andre virksomhetsområder utover forsikringsvirksomhet.

A.5 Andre opplysninger

Selskapet har ingen andre vesentlige opplysninger om virksomhet eller resultater.

B. System for risikostyring og internkontroll

B.1 Generelle opplysninger om systemet for risikostyring og internkontroll

Organisering og ansvarsområder

Styret har det overordnede ansvaret for at risikostyringen er tilfredsstillende etablert i forhold til konsernets soliditet og risikovilje.

Dette innebærer å sikre at:

- det er etablert en klar ansvarsfordeling mellom styret og daglig ledelse
- Frende Forsikring har en klart definert risikoappetitt som er konsistent med strategi og finansielle mål og som følges opp jevnlig
- alle risikoer er tilstrekkelig identifisert
- styringen av alle vesentlige risikoer i Frende Forsikring er hensiktsmessig organisert
- å vedta policyer på vesentlige risikoområder og å innhente informasjon om at de etterleves

Det er opprettet et risikoutvalg for styret i Frende Forsikring. Risikoutvalget bistår styret med å overvåke og styre selskapets samlede risiko og vurdere om selskapets styrings- og kontrollordninger er tilpasset risikonivå og omfang av virksomheten i konsernet.

Styret har for øvrig fastsatt egen styreinstruks.

Konsernsjef

Konsernsjefen er ansvarlig for å gjennomføre strategier og retningslinjer vedtatt av styret. Konsernsjefen skal sørge for at risikostyring gjennomføres, dokumenteres, overvåkes og blir fulgt opp på en forsvarlig måte og i henhold til styrets føringer. Konsernsjefen skal fastsette nødvendige instruksjoner og retningslinjer for hvordan Frende Forsikring sin risikostyring skal gjennomføres i praksis.

Konsernsjefen skal løpende følge opp endringer i selskapets risikoeksponering og informere styret om vesentlige endringer. Konsernsjef skal minimum én gang per år gi styret en samlet vurdering av Frende Forsikring sin risikosituasjon.

Styret har for øvrig fastsatt egen instruks for konsernsjef.

Daglig leder og øvrige ledere i Frende

Daglig leder er primært ansvarlig for å implementere de føringene styret gir i forhold til risikostyring og internkontroll.

Alle ledere er for øvrig ansvarlig for at den løpende risikostyringen innenfor eget ansvarsområde er tilfredsstillende. Dette innebærer:

- å til enhver tid ha oversikt over vesentlige risikoforhold innen eget ansvarsområde
- å følge opp implementering og etterlevelse av tilhørende kontrolltiltak
- å kunne underbygge at hensiktsmessig kontroll av risiko er etablert og fungerer

Alle ansattes ansvar

Det er de ansatte som påtar virksomheten risiko, gjennom sitt daglige virke. Det primære ansvaret for risikostyring ligger i førstelinjen gjennom ledere og ansatte med god kompetanse og helhetsforståelse for virksomheten. Alle ansatte har ansvar for å utføre sitt arbeid i tråd med de fullmakter, instruksjoner og retningslinjer som gjelder for den enkelte.

Compliancefunksjonen sitt ansvar

Compliancefunksjonen skal gjennom rådgivning og kontroll avdekke og forebygge risiko relatert til internt og eksternt regelverk.

Ved å vurdere, gi råd om, overvåke og rapportere om compliancerisikoen i Frende Forsikring sine ulike virksomhetsområder og datterselskaper skal funksjonen bidra til at konsernet har lav compliancerisiko. Det er etablert egne complianceansvarlige per foretak i Frende som koordineres av leder for compliance. I tillegg har Frende oppnevnt et personvernombud som skal gi råd om hvordan Frende best mulig kan ivareta kundenes personverninteresse, samt egen hvitvaskingsansvarlig som har et særskilt ansvar for at rutiner på området foreligger, ajourholdes og etterleves.

Risikostyringsfunksjonen sitt ansvar

Risikostyringsfunksjonen skal bistå ledelsen med å gjennomføre risikostyringssystemet på en effektiv måte i konsernet, og sikre at dette er i samsvar med eksterne og interne krav.

Risikostyringsfunksjon er ansvarlig for å overvåke konsernets risikoprofil og skal ha oversikt over de risikoer Frende Forsikring er eller kan bli eksponert for. Dette inkluderer å rapportere om utvikling av risiko på viktigste risikofaktorer og at hvert foretak er innenfor styrevedtatt risikoappetitt.

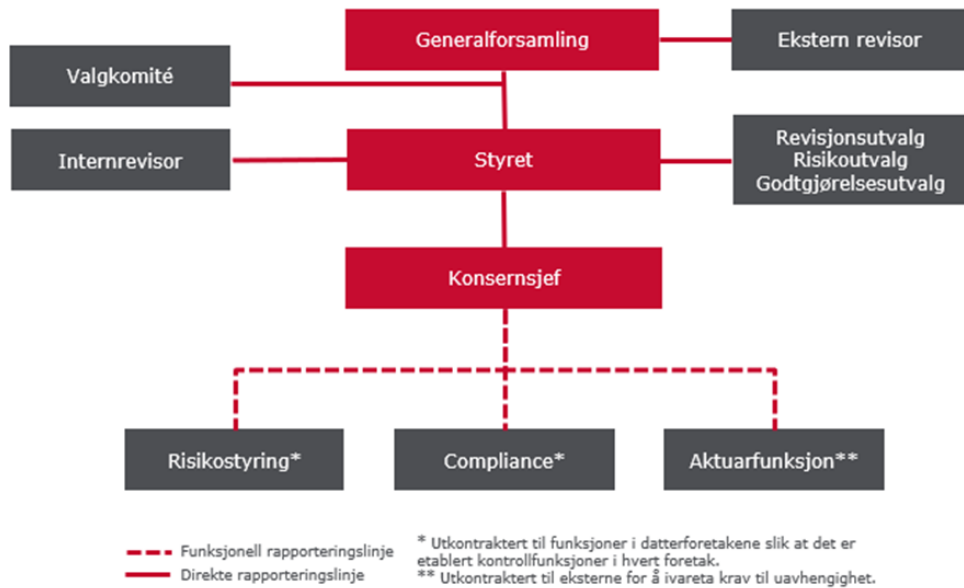
Risikostyringsfunksjonen skal minst én gang i året igangsette og organisere en systematisk og helhetlig prosess for vurdering av risiko og kontroll (ORSA-prosessen og internkontroll, jf. også egne policyer på disse områdene).

Aktuarfunksjonen

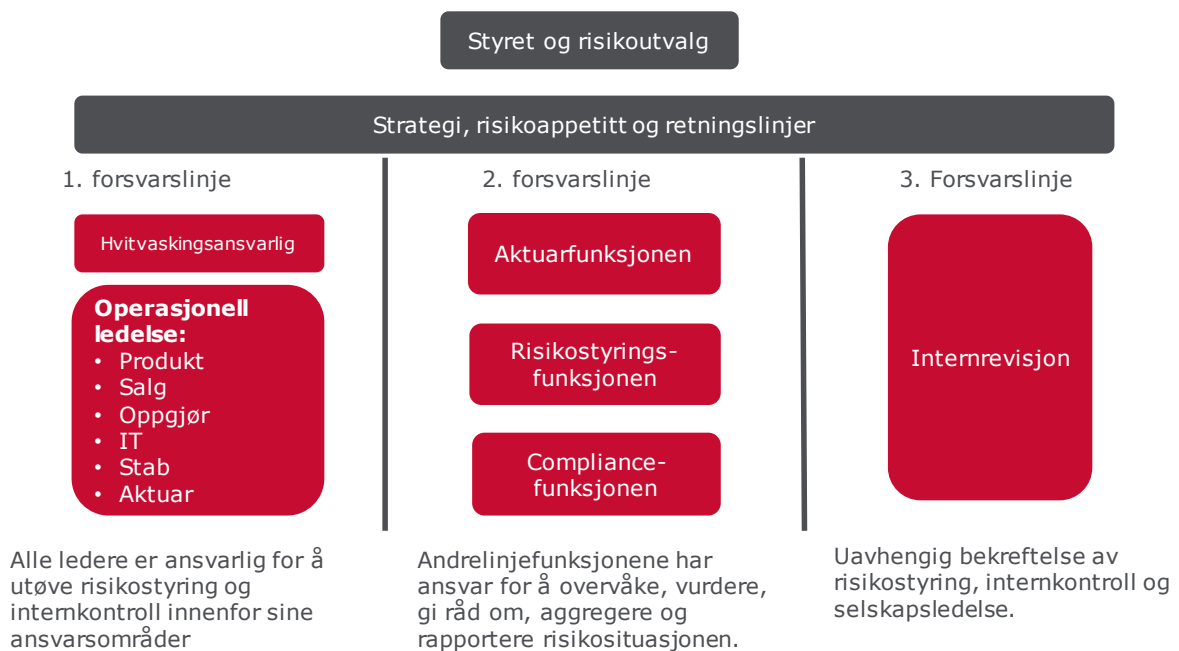
Aktuarfunksjonen har ansvar for å kontrollere og vurdere de forsikringstekniske avsetningene. Aktuarfunksjonen skal også evaluere selskapets tariffen med henhold til sannsynlighet for lønnsom drift og evaluere selskapets gjenforsikringsordninger.

Internrevisjon

Internrevisjon skal overvåke at risikostyring og internkontroll i konsernet fungerer. Internrevisjonen skal basere sitt arbeid på en risikovurdering og innenfor rammene av styrevedtatt årsplan.

Figur 1: Figuren viser organisering av Frende Skadeforsikring AS.

Figur 2: Figuren illustrerer de tre forsvarslinjene og ansvarsfordelingen mellom dem.

Godtgjørelsesordninger

Frende Forsikring har et enkelt kommuniserbart og åpent belønningssystem. Belønningssystemet skal sammen med utfordrende og spennende arbeidsoppgaver lede til at selskapet fremstår som en attraktiv arbeidsgiver.

Styret beslutter prinsippene for selskapets godtgjørelsesordninger, samt lønn og vilkår for konsernsjef og daglige ledere. Godtgjørelsesutvalget rådgir administrerende direktør i spørsmål som omhandler kompensasjon til ledende ansatte og gir sin innstilling knyttet til lederlønnsprinsipper og godtgjørelsesstrategi og godtgjørelsespakker for selskapets ledende ansatte og ansatte med kontrolloppgaver. Godtgjørelsesutvalget har også en gjennomgang av selskapets retningslinjer for godtgjørelsesordninger.

Maksimal variabel godtgjørelse er satt til 1 månedslønn for samtlige ansatte med unntak av ledergruppen. Ledergruppen har en maksimal variabel godtgjørelse på 1,5 månedslønn. Kriteriene for utdeling av bonus er en funksjon av avkastning på egenkapitalen og bestandsvekst for Frende Forsikring samlet sett.

I tillegg har selskapet innskuddspensjon til alle ansatte og ytelsespensjon til en liten andel av ledelsen.

B.2 Krav til egnethet

Frende har etablert rutiner for egnethetsvurdering av blant annet ledere og kontrollfunksjoner i foretaket. Både ledere og nøkkelpersoner må ha hederligandel og de kvalifikasjoner administrasjonen vurderer som nødvendig for å fylle den konkrete stilling vedkommende skal ivareta i foretaket. Egnethetsvurdering av daglig leder gjennomføres av styret i tilknytning til ansettelsesprosessen. Egnethetsvurdering av andre sentrale funksjoner som nøkkelfunksjoner, gjennomføres i tråd med vedtatte retningslinjer av administrasjonen i foretaket. Egnethetsvurdering og tilhørende dokumentasjon oversendes til Finanstilsynet i tråd med gjeldende regelverk.

B.3 Risikostyringssystemet, herunder egenvurderingen av risiko og solvens

Frende har etablert risikostrategier på alle vesentlige områder som er integrert inn i egne styrende dokumenter. Risikostrategiene skal sikre at virksomheten identifiserer, styrer og følger opp risikoer på alle vesentlige områder.

Risikorammeverket

Risikoappetitt definerer på overordnet nivå virksomhetens vilje til å bære risiko. Styret har definert en risikoappetitt som blir oppdatert minst årlig og vurderes inn i strategien og de vurderinger som gjøres i ORSA-prosessen.

Selskapets risikoprofil reflekterer en vurdering av virksomhetens faktiske eksponering mot de ulike risikotypene i risikouniverset. Risikoprofilen skal måles ved bruk av standardmodellen så langt det lar seg gjøre. For de deler av Frende Skadeforsikring sitt risikounivers som ikke dekkes godt nok i standardmodellen, vurderes risikoprofilen ved hjelp av kvalitative vurderinger, og der det er mulig supplert ved kvantifisering av effekter.

Frende Skadeforsikring sin overordnede risikoappetitt er definert som:

Figur 3: Figuren viser Frende Skadeforsikring sin overordnede risikoappetitt.

Risikoappetitten brytes ned til risikorammer som angir mulig eksponering mot de ulike risikotypene. De konkrete risikorammene fremgår i de underliggende retningslinjene.

Risikostyringsfunksjonen

Risikostyringsfunksjonen rapporterer til CFO og har direkte dialog med styret og ledelsen vedrørende saker innenfor sitt ansvarsområde. Funksjonen har i tråd med Solvens II-regelverket og Finansforetaksloven ansvar for følgende hovedområder:

- Bistand til ledelsen med å gjennomføre risikostyringssystemet på en effektiv måte
- Overvåke risikostyringssystemet
- Rapportering om risikoeksponering og rådgivning til ledelsen om risikostyrings spørsmål
- Identifisering og vurdering av nye risikoer

Identifisering av risiko

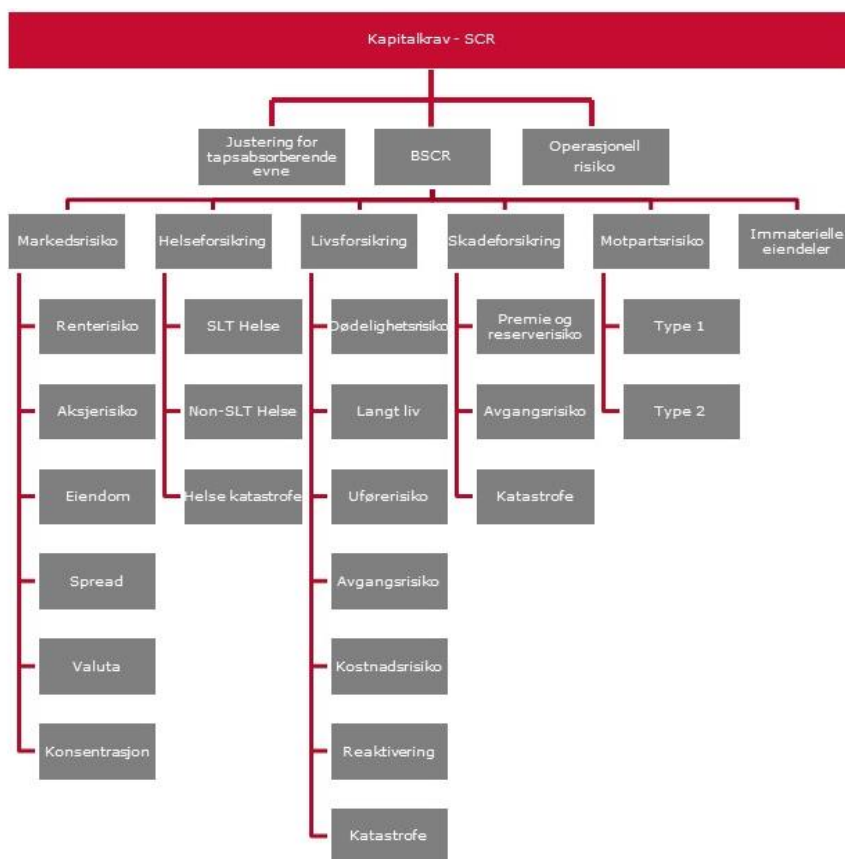
Operasjonelle risikoer blir identifisert basert på en analyse av sannsynlighet for at en hendelse inntreffer og konsekvensen det har for at vi når vårt målbilde. Risikovurderingen gjøres årlig med utgangspunkt i arbeidsprosesser i hver enhet og rapporteres videre til styret og ledelsen.

Måling av risiko

Frende Skadeforsikring benytter standardmodellen sine forutsetninger og resultater for å beregne risiko og tilhørende kapitalkrav for alle risikokategorier. Standardmodellen benyttes både i kapitalframskrivningen, og for å teste at risikoprofilen er i tråd med risikoappetitten og gjeldende risikorammer. Som figuren nedenfor viser, dekker standardmodellen alle vesentlige risikokategorier med unntak av strategisk risiko.

Standardmodellen er kalibrert slik at det skal være 0,05 % sannsynlighet for at et samlet tap over en periode på 12 måneder overstiger det beregnede kapitalkravet.

Vår vurdering er at vår samlede risiko er ivaretatt gjennom beregningene og forutsetningene som ligger til grunn i standardmodellen.

Figur 4: Figuren viser alle moduler og undermoduler som inngår i beregningen av kapitalkravet.

Rapportering av risiko

Alle ledere har løpende ansvar for å overvåke, rapportere og bekrefte risiko- og kontrollsituasjon på egne områder. Dette gjøres minst én gang i året i en sentralisert styrt risikovurderingsprosess. Eksponering i de største risikokategoriene analyseres kvartalsvis og rapporteres halvårlig til styret og ledelsen.

Det utarbeides en halvårlig risikorapport som skal gi styret og ledelsen oversikt over de største risikoene. Fremde er eksponert for og utviklingen i disse.

Resultatene fra ORSA-prosessen oppsummeres i en rapport i henhold til policy for ORSA og policy for internkontroll.

Styret mottar årlig rapport fra aktuar-, compliance- og internrevisjonsfunksjonen i henhold til instruks.

Prosess for egenvurdering av risiko og solvenssituasjon

Det gjennomføres årlig en egenvurdering av risiko- og solvenssituasjonen (ORSA-prosessen) per underliggende forsikringselskap, samt en konsolidert rapport for Fremde Forsikring. ORSA-prosessen tar utgangspunkt i vår eksponering og en vurdering av stresstester på våre største risikokategorier, strategi og femårig forretningsprognose. Det blir gjennomført stress- og scenarioanalyser for å vurdere effekten av ulike økonomiske nedgangsscenarioer ut planperioden.

Styret behandler ORSA gjennom året som det fremkommer av årshjulet nedenfor. Fra og med 2016 har Frende også hatt et risikoutvalg som bistår styret med forberedelse av saker relatert til risikostyringen, herunder ORSA.

Figur 5: Figuren illustrerer gjennomføringen av ORSA-prosessen i Frende.

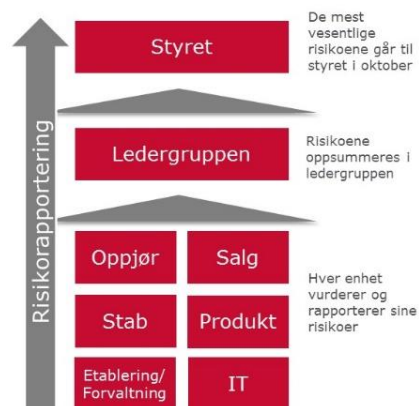
B.4 Internkontrollsystem

Det gjennomføres årlig en internkontroll og risikovurderingsprosess for å vurdere våre prosesser og eksisterende risikoreduserende tiltak. Prosessen involverer alle avdelinger i Frende og ledergruppen.

Internkontrollen baseres på en vurdering av sannsynlighet og konsekvens i de arbeidsprosesser som er definert i de respektive enhetene.

En samlet vurdering av risikosituasjonen forelegges styret.

Foretaket har etablert en compliancefunksjon i tråd med kravene i gjeldende regelverk. Funksjonen rapporterer til administrerende direktør og styret. Rollen utøves i samsvar med styrets vedtatte instruks for compliancefunksjonen.

Figur 6: Figuren viser hvordan risikoene rapporteres fra hver enhet og opp til ledergruppen og styret.

B.5 Internrevisjonsfunksjon

Internrevisjonen kontrollerer at foretakene i konsernet er organisert og drives på en forsvarlig måte og i samsvar med gjeldende krav til virksomheten.

Internrevisjonen gjennomfører sine prosjekter i henhold til årlig revisjonsplan som behandles og besluttes av styret.

Utøvelsen av internrevisjonsfunksjonen er utkontraktert til EY. På den måten forblir funksjonen uavhengig og objektiv i forhold til virksomheten den undersøker.

B.6 Aktuarfunksjon

Aktuarfunksjonen rapporterer til styret og har direkte dialog med styret og ledelsen vedrørende saker innenfor sitt ansvarsområde. Funksjonen har i tråd med Solvens II-regelverket og Finansforetaksloven ansvar for følgende hovedområder:

- Prosess for fastsettelse av forsikringstekniske avsetninger til Solvens II-formål
- Uttale seg om selskapets retningslinjer for tegning av forsikringer
- Uttale seg om selskapets reassuranseprogram
- Bidra til en effektiv implementering av selskapets risikostyringssystem
- Aktuarfunksjonens rapport til styret og ledelsen

Utøvelsen av aktuarfunksjonen er utkontraktert for å ivareta uavhengighet.

B.7 Utkontraktering

Styret har vedtatt retningslinjer for utkontraktering fra Frende. Retningslinjene er gjenstand for årlig styrebehandling. Det er etablert struktur for risikovurdering av utkontrakterte prosesser, og det gjennomføres kontroll og rapportering av utkontrakterte prosesser og funksjoner. All utkontraktering fra Frende meldes Finanstilsynet.

B.8 Andre opplysninger

Det er foretakets vurdering at system for risikostyring og internkontroll er hensiktsmessig med hensyn til arten, omfanget og kompleksiteten av risikoene som er knyttet til foretakets virksomhet.

C. Risikoprofil

C.1 Forsikringsrisiko

Vi dekker våre kunder for økonomisk tap som følge av skade på ting eller eiendeler, død, ulykke, sykdom eller rettsansvar. Forsikringsrisikoen er knyttet til at erstatningskostnadene blir vesentlig forskjellig fra det som er forventet.

Vår forsikringsportefølje består i hovedsak av standardiserte produkter innen privatmarkedet. Vi har en relativt lav eksponering mot bedriftsmarkedet og langhalede produkter. Vi har ingen produkter med risiko ut over hva som er vanlig i norsk landbasert skadeforsikring.

Vi har et fokus på å øke porteføljen, men et enda større fokus på lønnsomhet. Vi er selektive med hensyn til hvilke bransjer vi eksponerer oss mot innenfor næringsliv og har tegningsretningslinjer og systemer som er med på å styre inntegning av ny virksomhet mot lave og kjente risikoer. I tillegg er vi restriktive innenfor bransjer der det er uvanlige typer risikoer og der det ikke er lett å få en stor nok portefølje til å få risikoutjevning.

Vi kjøper gjenforsikring for å dekke store hendelser slik at vår største egenregning per hendelse er MNOK 20.

C.2 Markedsrisiko

Vi forvalter kapitalen for å få tilstrekkelig avkastning til å dekke fremtidige forsikringsforpliktelser og for å bedre avkastningen på egenkapitalen. Vi er gjennom dette eksponert for risikoen for tap som en følge av uventede svingninger i finansmarkedene.

Frende Skadeforsikring sin aksjeportefølje består utelukkende av børsnoterte aksjer, eksternt forvaltet gjennom veldiversifiserte fondsstrukturer.

Aksjeporteføljen er satt sammen av andeler i aksjefond med betydelig innslag av stabile aksjer (lav beta) som normalt skal medføre mindre kurssvingninger enn markedet, og som har til hensikt å gjøre det bedre enn markedet i perioder med fallende verdier.

Eiendomsporteføljen er foretatt gjennom investering i egnede veldiversifiserte fondsstrukturer med hovedfokus på investering i kontor og handelsbygg i de største byene i Norge.

Den nest største risikokategorien til Frende Skadeforsikring er knyttet til kredittrisiko (spreadrisiko) i renteporteføljen. Av Frende Skade sine plasseringsmidler er om lag 80 % investert i rentemarkedet, med fokus på en veldiversifisert portefølje av norske og internasjonale høykvalitets obligasjoner (investment grade).

Frende Skadeforsikring sine motparter i renteporteføljen er som hovedregel gjenstand for en grundig analyse og kredittvurdering av forvalter, og det tilordnes konkrete investeringsrammer per motpart. Som følge av karakteristika ved det norske rentemarkedet er en andel av Frende Skadeforsikring sin renteportefølje investert i utstedere som ikke har offisiell rating fra S&P, Moody's eller Fitch (hovedsakelig banker og boligkredittforetak). Kredittrisikoen knyttet til disse motpartene vurderes som lav.

C.3 Kredittrisiko

Vi pådrar oss kredittrisiko gjennom avtaler vi inngår med eksterne aktører gjennom forsikringene vi selger, investeringene vi foretar oss og gjenforsikringsavtaler. Kredittrisiko defineres her som risiko for tap som følge av at våre motparter ikke kan innfri sine forpliktelser.

Reassuranseprogrammet er fordelt på flere motparter, alle med en offisiell rating på minimum A. Det er ingen pågående konflikter der vi har problemer med å kreve inn våre rettmessige krav fra våre reassurandører.

C.4 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko for at vi ikke har tilstrekkelig likviditet til å betale erstatninger og dekke løpende driftskostnader som lønn og husleie.

Selskapets forretningsdrift er ikke av en slik karakter at det er vesentlig risiko for likviditetskrise. Vi mottar premien på forskudd og investerer størstedelen av forvaltningskapitalen i likvide midler slik at det til enhver tid skal være nok til å dekke forventede utbetalinger.

Ved skader av en slik størrelse at de dekkes av selskapets reassuranseprogram vil det bli utarbeidet en betalingsplan slik at selskapets likviditetssituasjon ikke blir vesentlig påvirket.

Samlet forventet profitt i fremtidig premie (EPIFP) er per 31.12.2019 MNOK 104,2.

C.5 Operasjonell risiko

Med operasjonell risiko menes uønskede hendelser som følge av svikt i interne arbeidsprosesser, feil begått av ansatte, misligheter og kriminalitet, systemsvikt eller eksterne hendelser som kan lede til økonomisk tap eller tap av omdømme.

Vi definerer også compliance- og omdømmerisiko som en del av operasjonell risiko. Dette inkluderer risiko for brudd på lovgivning i forhold til GDPR og anti-hvitvasking som selskapet har hatt et stort fokus på de siste årene. Compliancerisiko er risikoen for offentlige sanksjoner, økonomisk tap eller tap av omdømme som følge av manglende etterlevelse av interne og eksterne regler. Omdømmerisiko er risiko for tap som følge av redusert omdømme i forhold til kunder eller regulerende myndigheter.

Avdelingslederne er ansvarlig for å identifisere og kontrollere de operasjonelle risikoene innenfor sine operative områder. Vi har siden oppstarten i 2008 gjennomført årlige risikokartlegginger som involverer alle avdelinger og ledergruppen. De største risikoene blir vurdert i ledergruppen og rapportert videre til styret og risikoutvalget. Vi har ikke identifisert operasjonelle risikoer som skiller seg ut i forhold til hva som kan forventes i et forsikringselskap av vår størrelse.

Frende har etablert rutiner for å identifisere, overvåke og treffe tiltak som reduserer risikoen for uønskede hendelser. Dette omfatter blant annet:

- Årlig internkontrollvurdering innen alle områder i Frende Skadeforsikring

- Årlig ledelsesbekreftelse på internkontroll
- System for avviksrapportering
- Vurderinger og anbefalinger fra internrevisor
- Vurderinger og anbefalinger fra aktuarfunksjonen
- Årlig vurdering fra compliance

C.6 Andre vesentlige risikoer

I tillegg til de rent finansielle risikoene er Frende eksponert for en forretnings- og strategirisiko som ikke fullt ut er dekket av de øvrige risikokategoriene. Risikoen oppstår som en følge av eksterne faktorer som påvirker våre interesser og kan lede til uventede inntekts- eller kostnadssvingninger eller endret kundeadferd. Dette kan for eksempel være nye konkurrenter, endringer i markedet, nye innovative løsninger eller reguleringer.

C.7 Andre opplysninger

Selskapet har ingen vesentlige usikrede risikokonsentrasjoner eller andre vesentlige opplysninger om foretakets risikoprofil.

D. Verdsetting for solvensformål

Under Solvens II kreves det at eiendeler og forpliktelser verdsettes til markedsverdi. Det innebærer at både eiendeler og forpliktelser skal settes til det beløpet man må betale for å overføre forpliktelsene til en annen selvstendig og uavhengig aktør.

I de etterfølgende avsnittene har vi beskrevet sentrale antagelser og vurderinger som ligger til grunn for verdsettelse av eiendeler og forpliktelser i Solvens II.

D.1 Eiendeler

På eiendelsiden er det verdsettingen av følgende poster som har betydning for tilgjengelig kapital; immaterielle eiendeler, obligasjoner som føres til amortisert kost, avsetningen til garantiordningen og størrelsen på reassurandørenes andel av forsikringstekniske avsetninger.

For at immaterielle eiendeler skal inkluderes i tilgjengelig kapital under Solvens II stilles det eksplisitte krav til at vi kan realisere verdien ved salg av eiendelen. I tillegg til det kommer et tilhørende kapitalkrav på 80 % av verdien. Vi har per i dag valgt å sette verdien av immaterielle eiendeler til null i Solvens II-balansen.

Avsetningen til garantiordningen inngår som egenkapital i finansregnskapet, men skal etter veiledning fra Finanstilsynet føres om en forpliktelse i Solvens II-balansen.

For Hold-til-forfall obligasjoner er verdien under Solvens II-balansen satt til markedsverdi.

Reassurandørenes andel av forsikringstekniske avsetninger blir forskjellig under Solvens II-verdsettelsesmetodikk som følge av diskontering, vurdering av uavløpt risiko samt at vi inkluderer fremtidig reassuransepremie for de reassuranseavtalene som må fornyes fra 1. juli for å sikre at våre forpliktelser er dekket.

En vesentlig forskjell mellom regnskapsbalansen og Solvens II-balansen kommer som en følge av at all premie som ikke er innbetalt motregnes mot de forsikringstekniske avsetningene i henhold til kontantstrømprinsippet. Dette innebærer at ikke-forfalte kundefordringer reklassifiseres fra eiendelsiden til forpliktelsessiden av balansen. Merk at reklassifiseringen av denne posten ikke påvirker ansvarlig kapital.

D.2 Forsikringstekniske avsetninger

Forsikringsforpliktelser i Solvens II-balansen er beregnet til beste estimat av premie- og erstatningsavsetning, i tillegg til en risikomargin som reflekterer tredjeparts kapitalkostnader ved å overta disse forpliktelsene. Beste estimat på erstatningsforpliktelse er neddiskontert kontantstrøm over forpliktelsens levetid, mens beste estimat av premieavsetningen er definert som nåverdien av ikke-inntrufne skader, omkostninger og fremtidige premier knyttet til løpende forsikringsavtaler.

De forsikringstekniske avsetningene består i all hovedsak av RBNS, IBNR, ULAE og premieavsetninger, der vi omtaler summen av de tre førstnevnte avsetningene som vår erstatningsavsetning.

RBNS står for «reported but not settled» og er de nødvendige reservene som er knyttet til åpne kjente skader. For småskader er disse reservene «standardreserver» som er beregnet av aktuar, mens en for større skader og personskader gjør manuelle reserveringer.

IBNR står for «incurred but not reported» og er et estimat for hvor store forpliktelser vi har i forbindelse med skader som allerede har oppstått, men som enda ikke er meldt oss. Det er flere ulike måter å gjøre IBNR-beregninger. Vår hovedmetode er såkalt «chain ladder», der historisk utvikling av tidligere skadeårganger danner et grunnlag for hvordan vi matematisk kan fremskrive utviklingen av de nyere årgangene. Kjennskap til endringer i porteføljesammensetning, vilkår, spesielle hendelser, rettsutvikling med mer er også nødvendig, i tillegg til matematikken, for å få gode beregninger.

ULAE står for «unallocated loss adjustment expenses» og baserer seg på en prosentsats av RBNS og IBNR.

Erstatningsavsetningen er summen av RBNS, IBNR og ULAE, og er våre beregnede forpliktelser opp mot skader som allerede har inntruffet. Beste estimat av erstatningsavsetningene er nåverdien til de fremtidige skadeutbetalingene som beregnes ved hjelp av gjeldende rentekurver.

Premieavsetningen er i regnskap definert som uopptjent premie. Ved Solvens II-verdsetting er beste estimat av premieavsetningen nåverdien av ikke-inntrufne skader, fremtidig premie og fremtidige omkostninger knyttet til løpende forsikringsavtaler. I disse beregningene inngår blant annet antagelser om fremtidige skadeprosenter, kostnadsprosenter og avgangsprosenter. Kundefordringer inngår i premieavsetningene ettersom dette blir behandlet som fremtidig premie.

Risikomarginen beregnes med «Cost of Capital»-metoden, og representerer beløpet som trengs for å dekke kapitalkostnadene dersom en tredjepart overtar våre forpliktelser ved en avviklingssituasjon.

	Regnskap	Solvens II
Forsikringstekniske avsetninger, brutto	2 585,6	1 627,1
Reassurandørenes andel av forsikringstekniske avsetninger	25,3	9,6
Risikomargin		117,9
Forsikringstekniske avsetninger, netto	2 560,3	1 735,4

Forskjell i verdsetteler mellom regnskap og Solvens II kan hovedsakelig forklares av at kundefordringene inngår i premieavsetningene ved Solvens II - verdsetting.

Beskrivelse	Solvens II - verdsetting av forsikringstekniske avsetninger, fordelt per bransje								Totalt
	Forsikring mot inntekts-tap	Yrkesskade-forsikring	Motorvogn-forsikring - ansvar	Motorvogn-forsikring - øvrig	Forsikring mot brann og annen skade på eiendom	Ansvars-forsikring	Assistanse-forsikring	Forsikring mot diverse økonomisk tap	
Premieavsetninger, brutto	3,4	5,8	1,5	48,8	44,1	6,4	14,5	1,5	126,0
Reassurandørenes andel	-0,1	-0,1	-0,7	-1,8	-3,8	0,0	-0,2	-0,1	-6,8
Premieavsetninger, netto	3,5	5,8	2,3	50,6	47,8	6,4	14,8	1,6	132,8
Erstatningsavsetninger, brutto	91,6	216,0	408,9	135,3	517,7	57,8	67,0	6,7	1 501,1
Reassurandørenes andel	0,0	13,0	1,6	0,1	0,9	0,7	0,0	0,0	16,4
Erstatningsavsetninger, netto	91,6	203,0	407,3	135,2	516,8	57,0	67,0	6,7	1 484,7
Risikomargin	6,9	16,1	29,7	13,3	40,7	4,6	5,9	0,6	117,9
Avsetninger totalt, brutto	101,9	237,8	440,2	197,5	602,5	68,8	87,4	8,8	1 745,0
Reassurandørenes andel	-0,1	13,0	0,9	-1,7	-2,8	0,7	-0,2	-0,1	9,6
Avsetninger totalt, netto	102,0	224,9	439,3	199,2	605,4	68,1	87,7	8,9	1 735,4

Usikkerhet omkring de forsikringstekniske avsetningene er primært knyttet til IBNR-beregninger av langhalede bransjer, som f.eks. yrkesskade og personskader knyttet til motorproduktene. Vår IBNR tilknyttet disse to områdene er til sammen MNOK 422.

D.3 Andre forpliktelser

Utsatt skatteforpliktelse øker som en følge av endret verdsetting av eiendeler og forpliktelser. I tillegg føres det en forpliktelse tilsvarende avsetningen til garantiordningen.

Forventet utbytte føres ikke som en forpliktelse i Solvens II-balansen, men trekkes fra i avstemmingsreserven.

Ut over dette har selskapet ingen andre forskjeller mellom forpliktelsene i Solvens II-balansen og finansregnskapet.

D.4 Alternative verdsettingsmetoder

Selskapet benytter seg ikke av alternative verdsettingsmetoder.

D.5 Andre opplysninger

Selskapet har ingen andre vesentlige opplysninger om verdsetting av eiendeler og forpliktelser til solvensformål.

E. Kapitalforvaltning

E.1 Ansvarlig kapital

Tellende kapitalposter i kapitalgruppe 1 utgjør tilnærmet 100 % av samlet tellende kapital. Kapitalgruppe 2 stammer fra naturskadepoolen.

Eiendeler minus forpliktelser i henhold til Solvens II prinsipper	1 368
Foreslått utbytte	20
Ansvarlig lån	-
Basiskapital	1 348
Annen kapital	-
Tellende kapital til å dekke solvenskapitalkravet	1 348
Kapitalgruppe 1	1 344
Kapitalgruppe 2	4
Kapitalgruppe 3	-
Supplerende kapital	-
Sum tilgjengelig kapital til å dekke SCR	1 348

Tabell 3: Tabellen viser sammensetningen av foretakets ansvarlige kapital. Beløp er oppgitt i MNOK.

De største forskjellene mellom Solvens II-balansen og regnskapsbalansen kommer som en følge av:

- Immaterielle eiendeler er verdsatt til null i Solvens II-balansen
- Hold-til-forfall porteføljen er verdsatt til markedsverdi
- Inkludering av forventet fremtidig fortjeneste i framtidige premier
- Neddiskontering av framtidige forpliktelser
- Reklassifisering av garantiavsetningen fra egenkapital i regnskapet til avsetning under Solvens II-balansen
- Ulik verdi på utsatt skatt som følge av forskjellige verdsettelsesprinsipper av eiendeler og forpliktelser

Forventet fortjeneste i framtidige premier er en konsekvens av at premieavsetningen går fra dagens prinsipp om uopptjent premie til et beste estimat. Med dagens forventede Combined Ratio innebærer det at vi inkluderer en forventet fremtidig fortjeneste i tilgjengelig kapital. Per 31.12.2019 utgjør fremtidig forventet profitt MNOK 104.

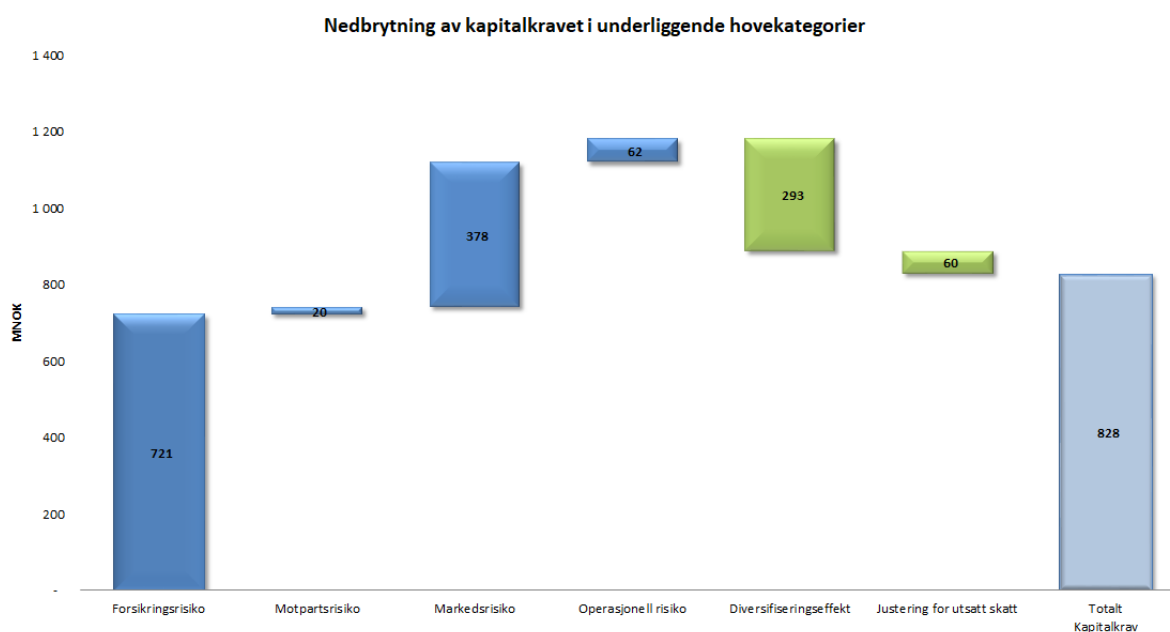
E.2 Solvenskapitalkrav og minstekapitalkrav

Frende Skadeforsikring har ved utgangen av 2019 et kapitalkrav i henhold til standardmodellen på MNOK 828 etter diversifiseringseffekter. Ansvarlig kapital utgjør MNOK 1 348 etter utbytte, noe som gir en solvensmargin på 163 %. Minstekapitalkravet er MNOK 327.

Analyse av kapitalkravet

Den klart største risikokategorien er forsikringsrisiko, som alene står for et kapitalkrav på MNOK 721. Dette utgjør i størrelsesorden 64 % av summen av kapitalkravet før diversifisering. Videre utgjør kapitalkravet knyttet til markedsrisiko MNOK 378, mens operasjonell risiko og motpartsrisiko utgjør henholdsvis MNOK 62 og MNOK 20.

Diversifiseringseffekter og justering for den tapsabsorberende evnen som følge av utsatt skatteforpliktelse reduserer tapspotensialet med henholdsvis MNOK 293 og MNOK 60.

Figur 7: Figuren viser størrelsen på kapitalkravet for hver av de underliggende risikokategoriene. Beløp er oppgitt i MNOK.

Beregning av minstekapitalkravet

Vi benytter følgende input til å beregne minstekapitalkravet:

	Beste estimat av forsikringstekniske avsetninger (f.e.r)	Forfalt premie siste 12 måneder (f.e.r)
Forsikring mot inntektstap	95,1	38,9
Yrkesskadeforsikring	208,8	49,5
Motorvognforsikring - ansvar	409,6	333,9
Motorvognforsikring - øvrig	185,9	590,7
Forsikring mot brann og annen skade på eiendom	564,7	848,1
Ansvarsforsikring	63,4	24,6
Assistanseforsikring	81,7	159,2
Forsikring mot diverse økonomisk tap	8,3	31,3

Tabell 4: Tabellen viser input benyttet for beregning av minstekapitalkravet. Beløp er oppgitt i MNOK.

E.3 Bruk av den durasjonsbaserte undermodulen for aksjerisiko ved beregningen av solvenskapitalkravet

Selskapet benytter ikke den durasjonsbaserte undermodulen for aksjerisiko.

E.4 Forskjeller mellom standardformelen og benyttede interne modeller

Selskapet benytter ikke interne modeller for beregning av det regulatoriske kapitalkravet.

E.5 Manglende oppfyllelse av minstekapitalkravet og manglende oppfyllelse av solvenskapitalkravet

Selskapet har oppfylt både minstekapitalkravet og solvenskapitalkravet i perioden.

E.6 Andre opplysninger

Selskapet har ingen andre vesentlige opplysninger.

Vedlegg: Kvantitativ del

S.02.01.01 - Balance Sheet

		Solvency II value
		C0010
Assets		
Goodwill	R0010	
Deferred acquisition costs	R0020	
Intangible assets	R0030	0
Deferred tax assets	R0040	0
Pension benefit surplus	R0050	0
Property, plant & equipment held for own use	R0060	9 861 480
Investments (other than assets held for index-linked and unit-linked contracts)	R0070	3 453 343 803,00
Property (other than for own use)	R0080	0,00
Participations and related undertakings	R0090	0,00
Equities	R0100	0,00
Equities - listed	R0110	0,00
Equities - unlisted	R0120	0,00
Bonds	R0130	2 339 406 339,00
Government Bonds	R0140	361 640 518,00
Corporate Bonds	R0150	1 977 765 821,00
Structured notes	R0160	0,00
Collateralised securities	R0170	0,00
Collective Investments Undertakings / Investments funds	R0180	1 108 491 736,52
Derivatives	R0190	158 803,00
Deposits other than cash equivalents	R0200	0
Other investments	R0210	5 286 924
Assets held for index-linked and unit-linked contracts	R0220	0
Loans and mortgages	R0230	0
Loans on policies	R0240	0
Loans and mortgages to individuals	R0250	0
Other loans and mortgages	R0260	0
Reinsurance recoverables from:	R0270	9 617 033
Non-life and health similar to non-life	R0280	9 617 033
Non-life excluding health	R0290	-3 279 369
Health similar to non-life	R0300	12 896 402
Life and health similar to life, excluding health and index-linked and unit-linked	R0310	0
Health similar to life	R0320	0
Life excluding health and index-linked and unit-linked	R0330	0
Life index-linked and unit-linked	R0340	0
Deposits to cedants	R0350	0
Insurance and intermediaries receivables	R0360	59 616 664
Reinsurance receivables	R0370	1 644 581
Receivables (trade, not insurance)	R0380	0
Own shares	R0390	0
Amounts due in respect of own fund items or initial fund called up but not yet paid in	R0400	0
Cash and cash equivalents	R0410	62 672 921
Any other assets, not elsewhere shown	R0420	0
Total assets	R0500	3 596 756 482

Liabilities		Solvency II value
		C0010
Technical provisions – non-life	R0510	1 744 980 099
Technical provisions – non-life (excluding health)	R0520	1 405 231 823
TP calculated as a whole	R0530	0
Best Estimate	R0540	1 310 283 911
Risk margin	R0550	94 947 912
Technical provisions - health (similar to non-life)	R0560	339 748 277
TP calculated as a whole	R0570	0
Best Estimate	R0580	316 792 357
Risk margin	R0590	22 955 920
Technical provisions - life (excluding index-linked and unit-linked)	R0600	0
Technical provisions - health (similar to life)	R0610	0
TP calculated as a whole	R0620	0
Best Estimate	R0630	0
Risk margin	R0640	0
Technical provisions – life (excluding health and index-linked and unit-linked)	R0650	0
TP calculated as a whole	R0660	0
Best Estimate	R0670	0
Risk margin	R0680	0
Technical provisions – index-linked and unit-linked	R0690	0
TP calculated as a whole	R0700	0
Best Estimate	R0710	0
Risk margin	R0720	0
Other technical provisions	R0730	
Contingent liabilities	R0740	0
Provisions other than technical provisions	R0750	74 830 764
Pension benefit obligations	R0760	20 921 047
Deposits from reinsurers	R0770	0
Deferred tax liabilities	R0780	59 710 293
Derivatives	R0790	0
Debts owed to credit institutions	R0800	0
Financial liabilities other than debts owed to credit institutions	R0810	0
Insurance & intermediaries payables	R0820	0
Reinsurance payables	R0830	0
Payables (trade, not insurance)	R0840	168 602 444
Subordinated liabilities	R0850	0
Subordinated liabilities not in BOF	R0860	0
Subordinated liabilities in BOF	R0870	0
Any other liabilities, not elsewhere shown	R0880	159 837 927
Total liabilities	R0900	2 228 882 575
Excess of assets over liabilities	R1000	1 367 873 907

S.05.01.01 – Premiums, claims and expenses by line of business

		Line of Business for: non-life obligations								Total
		Income protection insurance	Workers' compensation insurance	Motor vehicle liability insurance	Other motor insurance	Fire and other damage to property insurance	General liability insurance	Assistance	Miscellaneous financial loss	
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0070	C0080	C0110	C0120	C0200
Premiums written										
Gross - Direct Business	R0110	39 227 935	49 997 961	337 901 062	598 488 341	858 799 161	24 865 152	160 631 651	31 768 186	2 101 679 449
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0120									
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0130									
Reinsurers' share	R0140	331 459	417 813	3 854 925	6 853 365	12 032 166	231 258	1 328 745	421 365	25 471 095
Net	R0200	38 896 476	49 580 148	334 046 137	591 634 976	846 766 996	24 633 894	159 302 906	31 346 821	2 076 208 355
Premiums earned										
Gross - Direct Business	R0210	36 014 835	48 443 531	336 014 692	587 254 001	833 523 558	23 374 082	156 398 741	30 159 336	2 051 182 776
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0220									
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0230									
Reinsurers' share	R0240	325 042	437 214	3 982 824	6 960 794	13 326 653	217 988	1 411 533	410 062	27 072 110
Net	R0300	35 689 793	48 006 317	332 031 868	580 293 207	820 196 905	23 156 094	154 987 208	29 749 274	2 024 110 667
Claims incurred										
Gross - Direct Business	R0310	30 486 572	40 922 113	219 596 861	442 959 695	585 150 419	26 291 380	110 068 709	21 013 042	1 476 488 792
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0320									
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0330									
Reinsurers' share	R0340	-	9 038 683	-505 011	-130 001	-824 981	-97 828	33 710	-111 689	7 402 883
Net	R0400	30 486 572	31 883 430	220 101 872	443 089 696	585 975 400	26 389 208	110 034 999	21 124 732	1 469 085 908
Changes in other technical provisions										
Gross - Direct Business	R0410	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0420									
Gross - Non- proportional reinsurance accepted	R0430									
Reinsurers' share	R0440	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Net	R0500	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Expenses incurred	R0550	9 927 348	12 906 963	81 046 230	130 794 430	193 607 785	6 293 231	36 534 557	7 193 486	478 304 030
Other expenses	R1200									-
Total expenses	R1300									478 304 030

S.17.01.01 – Non-Life Technical Provisions

		Direct business and accepted proportional reinsurance							Total Non-Life obligation		
		Income protection insurance	Workers' compensation insurance	Motor vehicle liability insurance	Other motor insurance	Fire and other damage to property insurance	General liability insurance	Assistance	Miscellaneous financial loss		
		C0030	C0040	C0050	C0060	C0080	C0090	C0120	C0130	C0180	
Technical provisions calculated as a whole		R0010	0	0	0	0	0	0	0	0	
Total Recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default associated to TP as a whole		R0050	0	0	0	0	0	0	0	0	
Technical provisions calculated as a sum of BE and RM											
Best estimate											
Premium provisions											
Gross		R0060	3 428 990	5 753 831	1 543 314	48 836 826	44 071 741	6 351 931	14 526 240	1 479 821	125 992 694
Total recoverable from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default		R0140	-63 993	-76 107	-731 012	-1 781 942	-3 760 677	-49 273	-239 201	-74 759	-6 776 965
Net Best Estimate of Premium Provisions		R0150	3 492 983	5 829 938	2 274 325	50 618 768	47 832 418	6 401 205	14 765 441	1 554 581	132 769 659
Claims provisions											
Gross		R0160	91 604 704	216 004 832	408 909 032	135 333 688	517 737 383	57 777 507	67 010 193	6 706 234	1 501 083 573
Total recoverable from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default		R0240	0	13 036 502	1 596 867	84 560	911 992	731 472	32 603	0	16 393 997
Net Best Estimate of Claims Provisions		R0250	91 604 704	202 968 330	407 312 165	135 249 128	516 825 391	57 046 035	66 977 590	6 706 234	1 484 689 576
Total Best estimate - gross		R0260	95 033 694	221 758 663	410 452 346	184 170 514	561 809 124	64 129 439	81 536 433	8 186 055	1 627 076 268
Total Best estimate - net		R0270	95 097 687	208 798 268	409 586 490	185 867 896	564 657 809	63 447 240	81 743 030	8 260 815	1 617 459 235
Risk margin		R0280	6 886 485	16 069 435	29 742 862	13 345 662	40 710 721	4 647 051	5 908 425	593 191	117 903 832
Amount of the transitional on Technical Provisions											
Technical Provisions calculated as a whole		R0290	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Best estimate		R0300	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Risk margin		R0310	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Technical provisions - total											
Technical provisions - total		R0320	101 920 179	237 828 098	440 195 207	197 516 176	602 519 845	68 776 490	87 444 858	8 779 246	1 744 980 099
Recoverable from reinsurance contract/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default - total		R0330	-63 993	12 960 395	865 856	-1 697 382	-2 848 685	682 199	-206 598	-74 759	9 617 033
Technical provisions minus recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re - total		R0340	101 984 172	224 867 703	439 329 351	199 213 558	605 368 530	68 094 291	87 651 455	8 854 006	1 735 363 067

S.19.01.01 Non-Life Insurance Claims (samlet for alle bransjer)

Gross Claims Paid (non-cumulative) - Development year

S.19.01.01.01

		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15 & +
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160
N-10	R0150	118 560 354	177 583 757	186 148 164	188 633 465	196 114 561	198 648 825	200 866 925	204 127 341	204 560 117	204 560 117	204 560 117	0	0	0	0	0
N-9	R0160	222 968 714	316 038 105	332 441 458	343 562 710	347 422 888	348 660 581	349 412 705	349 703 088	349 765 171	349 864 784	0	0	0	0	0	0
N-8	R0170	284 037 140	411 543 957	428 883 940	440 092 814	441 618 390	446 290 011	448 138 713	449 015 248	450 139 515	0	0	0	0	0	0	0
N-7	R0180	336 035 363	469 450 121	487 089 477	498 567 619	506 141 886	519 327 906	525 924 406	530 547 052	0	0	0	0	0	0	0	0
N-6	R0190	413 793 197	564 962 038	587 011 240	602 125 497	606 908 294	611 754 340	615 552 757	0	0	0	0	0	0	0	0	0
N-5	R0200	417 918 762	582 881 871	605 206 857	615 163 178	627 326 192	634 575 008	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
N-4	R0210	507 357 099	740 522 942	776 030 932	798 295 528	808 721 629	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
N-3	R0220	537 858 231	782 154 662	822 003 890	835 877 665	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
N-2	R0230	650 685 337	949 355 974	1 003 173 426	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
N-1	R0240	838 837 749	1 185 851 086	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
N	R0250	866 185 050	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Gross Claims Paid (non-cumulative) - Current year, sum of years (cumulative)

S.19.01.01.02

		In Current year	Sum of years (cumulative)
		C0170	C0180
N-10	R0150	0	204 560 117
N-9	R0160	0	349 864 784
N-8	R0170	99 613	450 139 515
N-7	R0180	4 622 646	530 547 052
N-6	R0190	3 798 417	615 552 757
N-5	R0200	7 248 816	634 575 008
N-4	R0210	10 426 101	808 721 629
N-3	R0220	13 873 775	835 877 665
N-2	R0230	53 817 452	1 003 173 426
N-1	R0240	347 013 337	1 185 851 086
N	R0250	866 185 050	866 185 050
Total	R0260	1 307 085 207	7 513 948 752

Gross undiscounted Best Estimate Claims Provisions - Development year

S.19.01.01.03

		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15 & +
		C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0290	C0300	C0310	C0320	C0330	C0340	C0350
N-10	R0150	0	0	0	0	0	0	0	5 569 321	5 538 985	4 707 111	3 796 503	0	0	0	0	0
N-9	R0160	0	0	0	0	0	0	19 249 149	15 566 077	12 303 332	9 983 652	0	0	0	0	0	0
N-8	R0170	0	0	0	0	0	36 576 391	26 093 967	20 185 436	17 028 909	0	0	0	0	0	0	0
N-7	R0180	0	0	0	0	74 103 330	52 390 053	37 738 108	28 365 126	0	0	0	0	0	0	0	0
N-6	R0190	0	0	0	76 716 363	63 319 919	50 380 251	49 373 514	0	0	0	0	0	0	0	0	0
N-5	R0200	0	0	121 978 379	104 197 592	84 861 403	63 458 947	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
N-4	R0210	0	189 584 344	122 490 412	94 936 653	84 472 846	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
N-3	R0220	512 903 897	222 684 392	149 384 883	108 590 564	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
N-2	R0230	648 068 226	268 621 807	173 193 162	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
N-1	R0240	717 115 255	293 013 679	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
N	R0250	756 036 295	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Gross discounted Best Estimate Claims Provisions - Current year, sum of years (cumulative)

S.19.01.01.04

		Year end (discounted data)
		C0360
N-10	R0150	3 486 244
N-9	R0160	9 168 742
N-8	R0170	15 666 148
N-7	R0180	26 122 134
N-6	R0190	45 465 082
N-5	R0200	58 557 997
N-4	R0210	78 317 262
N-3	R0220	100 856 756
N-2	R0230	162 496 581
N-1	R0240	277 258 541
N	R0250	723 430 585
Total	R0260	1 501 083 573

S.23.01 – Ansvarlig kapital

		Total	Tier 1 - unrestricted	Tier 1 - restricted	Tier 2	Tier 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Basic own funds						
Ordinary share capital (gross of own shares)	R0010	700 000 000	700 000 000		0	
Share premium account related to ordinary share capital	R0030	0	0		0	
Initial funds, members' contributions or the equivalent basic own - fund item for mutual and mutual-type undertakings	R0040	0	0		0	
Subordinated mutual member accounts	R0050	0		0	0	0
Surplus funds	R0070	0	0			
Preference shares	R0090	0		0	0	0
Share premium account related to preference shares	R0110	0		0	0	0
Reconciliation reserve before deduction for participations	R0130	643 706 957,03	643 706 957			
Subordinated liabilities	R0140	0		0	0	0
An amount equal to the value of net deferred tax assets	R0160	0				0
Other own fund items approved by the supervisory authority as basic own funds not specified above	R0180	4 166 950	0		4 166 950	0
Own funds from the financial statements that should not be represented by the reconciliation reserve and do not meet the criteria to be classified as Solvency II own funds						
Own funds from the financial statements that should not be represented by the reconciliation reserve and do not meet the criteria to be classified as Solvency II own funds	R0220	0	0			
Deductions						
Deductions for participations in financial and credit institutions	R0230	0	0	0	0	
Total basic own funds after deductions	R0290	1 347 873 907	1 343 706 957	0	4 166 950	0
Ancillary own funds						
Unpaid and uncalled ordinary share capital callable on demand	R0300	0			0	
Unpaid and uncalled initial funds, members' contributions or the equivalent basic own fund item for mutual and mutual - type undertakings, callable on demand	R0310	0			0	
Unpaid and uncalled preference shares callable on demand	R0320	0			0	0
A legally binding commitment to subscribe and pay for subordinated liabilities on demand	R0330	0			0	0
Letters of credit and guarantees under Article 96(2) of the Directive 2009/138/EC	R0340	0			0	
Letters of credit and guarantees other than under Article 96(2) of the Directive 2009/138/EC	R0350	0			0	0
Supplementary members calls under first subparagraph of Article 96(3) of the Directive 2009/138/EC	R0360	0			0	
Supplementary members calls - other than under first subparagraph of Article 96(3) of the Directive 2009/138/EC	R0370	0			0	0
Other ancillary own funds	R0390	0			0	0
Total ancillary own funds	R0400	0			0	0
Available and eligible own funds						
Total available own funds to meet the SCR	R0500	1 347 873 907	1 343 706 957	0	4 166 950	0
Total available own funds to meet the MCR	R0510	1 347 873 907	1 343 706 957	0	4 166 950	
Total eligible own funds to meet the SCR	R0540	1 347 873 907	1 343 706 957	0	4 166 950	0
Total eligible own funds to meet the MCR	R0550	1 347 873 907	1 343 706 957	0	4 166 950	
SCR	R0580	827 852 561				
MCR	R0600	326 796 811				
Ratio of Eligible own funds to SCR	R0620	163 %				
Ratio of Eligible own funds to MCR	R0640	412 %				
Reconciliation reserve						
Excess of assets over liabilities	R0700	1 367 873 907				
Own shares (included as assets on the balance sheet)	R0710	0				
Foreseeable dividends, distributions and charges	R0720	20 000 000				
Other basic own fund items	R0730	704 166 950				
Adjustment for restricted own fund items in respect of matching adjustment portfolios and ring fenced funds	R0740					
Reconciliation reserve before deduction for participations	R0760	643 706 957,03				
Expected profits						
Expected profits included in future premiums (EPIFP) - Life business	R0770	0				
Expected profits included in future premiums (EPIFP) - Non- life business	R0780	104 181 824				
Total Expected profits included in future premiums (EPIFP)	R0790	104 181 824				

S.25.01.01 – Basic Solvency Capital Requirement

Basic Solvency Capital Requirement

S.25.01.01.01

		Net solvency capital requirement	Gross solvency capital requirement	Allocation from adjustments due to RFF and Matching adjustments portfolios
		C0030	C0040	C0050
Market risk	R0010	377 572 675	377 572 675	
Counterparty default risk	R0020	20 365 606	20 365 606	
Life underwriting risk	R0030	-	-	
Health underwriting risk	R0040	109 142 167	109 142 167	
Non-life underwriting risk	R0050	611 530 713	611 530 713	
Diversification	R0060	-292 583 791	-292 583 791	
Intangible asset risk	R0070	-	-	
Basic Solvency Capital Requirement	R0100	826 027 371	826 027 371	

Calculation of Solvency Capital Requirement

S.25.01.01.02

		Value
		C0100
Adjustment due to RFF/MAP nSCR aggregation	R0120	
Operational risk	R0130	61 535 483
Loss-absorbing capacity of technical provisions	R0140	-
Loss-absorbing capacity of deferred taxes	R0150	-59 710 293
Capital requirement for business operated in accordance with Art. 4 of Directive 2003/41/EC	R0160	-
Solvency Capital Requirement excluding capital add-on	R0200	827 852 561
Capital add-on already set	R0210	-
Solvency capital requirement	R0220	827 852 561
Other information on SCR		
Capital requirement for duration-based equity risk sub-module	R0400	
Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for remaining part	R0410	
Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for ring fenced funds	R0420	
Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for matching adjustment portfolios	R0430	
Diversification effects due to RFF nSCR aggregation for article 304	R0440	
Method used to calculate the adjustment due to RFF/MAP nSCR aggregation	R0450	No adjustment
Net future discretionary benefits	R0460	

S.28.01.01 – Minimum Capital Requirement

Linear formula component for non-life insurance and reinsurance obligations

28.01.01.01

		MCR components
		C0010
MCRNL Result	R0010	326 796 811

Background information

28.01.01.02

		Background information	
		Net (of reinsurance/SPV) best estimate and TP calculated as a whole	Net (of reinsurance) written premiums in the last 12 months
		C0020	C0030
Medical expense insurance and proportional reinsurance	R0020	-	-
Income protection insurance and proportional	R0030	95 037 687	38 870 659
Workers' compensation insurance and proportional reinsurance	R0040	208 798 268	49 542 595
Motor vehicle liability insurance and proportional reinsurance	R0050	409 586 490	333 909 303
Other motor insurance and proportional reinsurance	R0060	185 867 896	590 656 282
Marine, aviation and transport insurance and proportional reinsurance	R0070	-	-
Fire and other damage to property insurance and proportional reinsurance	R0080	564 657 809	848 136 663
General liability insurance and proportional reinsurance	R0090	63 447 240	24 571 410
Credit and suretyship insurance and proportional reinsurance	R0100	-	-
Legal expenses insurance and proportional reinsurance	R0110	-	-
Assistance and proportional reinsurance	R0120	81 743 030	159 168 666
Miscellaneous financial loss insurance and proportional reinsurance	R0130	8 260 815	31 345 926
Non-proportional health reinsurance	R0140	-	-
Non-proportional casualty reinsurance	R0150	-	-
Non-proportional marine, aviation and transport reinsurance	R0160	-	-
Non-proportional property reinsurance	R0170	-	-

Overall MCR calculation

28.01.01.05

		C0070
Linear MCR	R0300	326 796 811
SCR	R0310	827 852 561
MCR cap	R0320	372 533 652
MCR floor	R0330	206 963 140
Combined MCR	R0340	326 796 811
Absolute floor of the MCR	R0350	23 882 000
Minimum Capital Requirement	R0400	326 796 811